

Što je to zaštita od viktimizacije?

Sukladno Zakonu o suzbijanju diskriminacije, nitko ne smije biti doveden u nepovoljniji položaj zbog toga jer je u dobroj vjeri prijavio diskriminaciju, nazočio diskriminaciji, odbio nalog za diskriminatornim postupanjem ili na bilo koji način sudjelovao u postupku vođenom povodom diskriminacije.

Kome se obratiti ako smatrate da ste diskriminirani ili trebate informacije o Zakonu o suzbijanju diskriminacije?

Središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije u Republici Hrvatskoj je pučki pravobranitelj.

Ako smatrate da ste diskriminirani, možete se obratiti pučkom pravobranitelju ili, ovisno o tome po kojoj osnovi ste diskriminirani, posebnim pravobraniteljima, a možete podnijeti i tužbu nadležnom sudu radi utvrđivanja diskriminacije i moguće naknade štete.

Ukoliko se obratite pučkom pravobranitelju i prijavite diskriminaciju, pružit će Vam se sve potrebne obavijesti o pravima, obvezama i mogućnostima sudske i druge zaštite, Vaša prijava će se ispitati te će se poduzeti potrebne radnje za otklanjanje diskriminacije. Uz Vaš pristanak, pučki pravobranitelj je ovlašten provoditi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe.

Ukoliko ste pokrenuli sudski postupak, pučki pravobranitelj se u određenim slučajevima može uključiti u spor kao umješlač na Vašoj strani.

PUČKI PRAVOBRANITELJ

Opatička 4, 10000 Zagreb
Tel.: 01 4851855, faks: 01 6203014
e-mail: ombudsman@inet.hr
web: www.obudsman.hr

PRAVOBRANITELJICA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Preobraženska 4, 10000 Zagreb
Tel.: 01 4848100, faks: 01 4844600
e-mail: ravnopravnost@prs.hr
web: www.prs.hr

PRAVOBRANITELJICA ZA DJECU

Andrije Hebranga 4/1, 10000 Zagreb
Tel.: 01 4929669, faks: 01 6102199
e-mail: info@dijete.hr
web: www.dijete.hr

PRAVOBRANITELJICA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Savska 43/3, 10000 Zagreb
Tel.: 01 6102170, faks: 01 6102199
e-mail: ured@posi.hr
web: www.posi.hr

Kako napisati prijavu diskriminacije pučkom pravobranitelju?

Na web stranici pučkog pravobranitelja: www.obudsman.hr možete pronaći obrazac pritužbe povodom diskriminacije. Ako ne koristite obrazac, prijavu treba napisati na način da se navedu slijedeći osnovni podaci:

- ime i prezime, adresa i po mogućnosti broj telefona
- naziv tijela za koje se smatra da je počinilo diskriminaciju
- ako se predmet vodi pred nadležni tijelom oznaka i broj predmeta
- navesti diskriminacijsku osnovu po kojoj smatrate da ste diskriminirani (npr. etnička pripadnost, društveni položaj, invaliditet i sl.)
- opis diskriminatornog ponašanja uz navođenje detalja i svjedoka
- ako postoje, priložiti kopije akata i relevantnih dokumenata

Za sve informacije o Zakonu o suzbijanju diskriminacije, njegovoj provedbi kao i potpori u slučaju da ste bili diskriminirani, možete se obratiti na adresu:

CENTAR ZA MIR, PRAVNE SAVJETE I PSIHOSOCIJALNU POMOĆ

Fra Antuna Tomaševića 32, 32000 Vukovar
e-mail: centar-za-mir@vk.t-com.hr
web: www.center4peace.org

Izdano uz potporu Minority Rights Group International (MRG) u okviru programa koje financira Institut otvoreno društvo - Budimpešta.

Sadržaj letka je isključiva odgovornost Centra za mir, pravne savjete i psihosocijalnu pomoć i ne odražavaju položaj MRG ili Instituta otvoreno društvo.

Centar za mir, pravne savjete i psihosocijalnu pomoć
VUKOVAR

U smislu ljudskih prava i sloboda, svi ljudi su rođeni jednaki ali u stvarnosti su često onemogućeni u uživanju svojih temeljnih prava. Diskriminacija se pojavljuje u različitim oblicima i pretpostavlja se da je, u većoj ili manjoj mjeri, svaka osoba bila izložena diskriminaciji barem jednom u životu.

Diskriminatorno ponašanje ili postupanje nastaje kao posljedica stereotipa, predrasuda, pojednostavljenih i iskrivljenih slika i stavova o drugačijima od nas ili grupe kojoj pripadamo. Diskriminatornim mišljenjem ulazi se u prava i slobode drugih osoba i vrši se nasilje nad drugima a naše postupanje sankcionirat će se različitim zakonima kao i Zakonom o suzbijanju diskriminacije.

**U HRVATSKOJ
JE NA SNAZI
ZAKON O SUZBIJANJU
DISKRIMINACIJE!**

Što je to diskriminacija?

Diskriminacijom se smatra stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe, kao i osobe povezane s njom rodbinskim ili drugim vezama, zbog njenih osobina kao što su:

- boja kože
- etnička pripadnost
- spol
- jezik
- vjera
- političko ili drugo uvjerenje
- nacionalno ili socijalno podrijetlo
- imovno stanje
- članstvo u sindikatu
- obrazovanje
- društveni položaj
- bračni ili obiteljski status
- dob
- zdravstveno stanje
- invaliditet
- genetsko naslijeđe
- rodni identitet i izražavanje
- spolna orijentacija

U Republici Hrvatskoj diskriminacija u svim javnim oblicima je zabranjena.

Koji oblici diskriminatornog ponašanja su zabranjeni?

Prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije zabranjeni su:

- izravna diskriminacija
- neizravna diskriminacija
- uznemiravanje
- spolno uznemiravanje
- poticanje na diskriminaciju
- propuštanje razumne prilagodbe
- segregacija

Što je to izravna diskriminacija?

Izravna diskriminacija je postupanje uvjetovano nekom od diskriminatornih osnova kojom se bilo koja osoba stavlja ili je

bila stavljena ili bi mogla biti stavljena u nepovoljniji položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji.

Primjer izravne diskriminacije bio bi natpis na ulazu u ugostiteljski objekat "Zabranjen ulaz Srbima i Romima".

Što je to neizravna diskriminacija?

Prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije, neizravna diskriminacija postoji kada naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa, stavlja ili bi mogla staviti osobe u nepovoljniji položaj po nekoj od diskriminacijskih osnova u odnosu na druge osobe u usporedivoj situaciji, osim ako se takva odredba, kriterij ili praksa mogu objektivno opravdati zakonitim ciljem, a sredstva za njihovo postizanje su primjerena i nužna.

Primjer neizravne diskriminacije bio bi slučaj kada poslodavac odluči isključiti kandidate za posao koji žive u Trpinji. Naizgled je riječ o neutralnom kriteriju ali, budući da u tom mjestu žive pretežito pripadnici određene nacionalne manjine, njih se dovodi u nepovoljniji položaj.

Što je to uznemiravanje i spolno uznemiravanje?

Uznemiravanje je svako neželjeno ponašanje uzrokovano nekim od diskriminacijskih osnova koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, a koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko neželjeno ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva osobe, koje uzrokuje strah, neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Poticanje na diskriminaciju i propuštanje razumne prilagodbe?

Prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije, poticanje na diskriminaciju, ako je počinjeno s namjerom, smatrat će se diskriminacijom.

Diskriminacijom će se smatrati i propust da se osobama s invaliditetom, sukladno njihovim specifičnim potrebama, prilagodbom infrastrukture i prostora, korištenjem opreme i na drugi način koji nije nerazmjern teret za onoga tko je dužan to učiniti, omogućiti:

korištenje javno dostupnih resursa
sudjelovanje u javnom i društvenom životu
pristup radnom mjestu i odgovarajući uvjeti rada.

Što je to segregacija?

Prema Zakonu o suzbijanju diskriminacije, segregacija predstavlja prisilno i sustavno razdvajanje osoba po nekoj od diskriminatornih osnova.

Čije postupanje može biti diskriminatorno?

Zakon o suzbijanju diskriminacije primjenjuje se na postupanje svih državnih tijela [primjerice ministarstva i sl.], tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima [primjerice bolnice i zdravstvene ustanove, školske ustanove i sl.], te postupanje svih pravnih [primjerice trgovačka društva] i fizičkih osoba. I država može postupati diskriminatorno donošenjem zakonskih propisa, uredbi i sl.

U kojim područjima je zabranjena diskriminacija u Republici Hrvatskoj?

Diskriminacija je zabranjena osobito u slijedećim područjima:

- rada i radnih uvjeta; mogućnosti obavljanja samostalne ili nesamostalne djelatnosti, uključujući kriterije za odabir i uvjete pri zapošljavanju te napredovanju; pristup svim vrstama profesionalnog usmjerenja, stručnog osposobljavanja i usavršavanja te prekvalifikacije
- obrazovanja, znanosti i sporta
- socijalne sigurnosti, uključujući i područje socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- zdravstvene zaštite
- pravosuđa i uprave
- stanovanja
- javnog informiranja i medija
- pristupa dobrima i uslugama te pružanju istih
- članstva i djelovanja u sindikatima, organizacijama civilnog društva, političkim strankama ili bilo kojim drugim organizacijama
- sudjelovanja u kulturnom i umjetničkom stvaralaštvu